

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie ontwikkelingssamenwerking

2013/2169(INI)

22.1.2014

ADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake het wereldwijd uitbannen van foltering
(2013/2169(INI))

Rapporteur voor advies: Ricardo Cortés Lastra

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. onderstreept dat het verbod op foltering absoluut is op grond van het internationaal en humanitair recht en op grond van het VN-Verdrag tegen foltering; benadrukt dat foltering een van de ultieme schendingen van mensenrechten en fundamentele vrijheden vormt, met verschrikkelijke gevolgen voor miljoenen personen en hun families, en in geen enkel geval kan worden gerechtvaardigd;
2. herinnert eraan dat een geïntegreerde en alomvattende strategie ter bestrijding van foltering moet worden ontwikkeld teneinde de onderliggende oorzaken ervan aan te pakken; is van mening dat deze strategie onder meer moet voorzien in algehele institutionele transparantie en een sterkere politieke wil in de lidstaten om mishandeling te bestrijden; onderstreept dat armoede, ongelijkheid, discriminatie en geweld onverwijld moeten worden bestreden door middel van nationale preventiemechanismen en een versterking van de lokale autoriteiten en ngo's; benadrukt dat de EU-ontwikkelingshulp en de EU-instrumenten voor de tenuitvoerlegging van de mensenrechten verder moeten worden ontwikkeld om de onderliggende redenen van geweld aan te kunnen pakken;
3. wijst er met bezorgdheid op dat aanspraken op elementaire economische, sociale en culturele rechten vaak stuiten op harde repressie, hetgeen ertoe leidt dat veel slachtoffers van foltering tot de armsten van de samenleving behoren; merkt tevens op dat geweld tegen vrouwen en kinderen aanzienlijk wordt beïnvloed door hun sociaaleconomische marginalisering, onder meer in ontwikkelingslanden; dringt derhalve aan op nieuwe preventieve strategieën om het verband tussen economische, sociale en culturele rechten en geweld aan te pakken;
4. onderstreept dat toegang tot de rechter, de bestrijding van straffeloosheid, onpartijdige onderzoeken, de empowerment van het maatschappelijk middenveld en de bevordering van onderwijs over het tegengaan van mishandeling, essentieel zijn voor de bestrijding van foltering;
5. benadrukt het belang van bezoeken van delegaties van het Parlement aan gevangenissen en andere detentielocaties waar verdachten vermoedelijk gefolterd of mishandeld zijn, en dringt erop aan dat informatie wordt verstrekt over individuele gevallen en dat deze gevallen op onafhankelijke wijze worden onderzocht;
6. wijst op de belangrijke positie van de EU op het wereldtoneel bij de strijd tegen foltering, waarbij zij nauw samenwerkt met de VN; onderstreept dat consolidering van het zero-tolerancebeginsel ten aanzien van foltering centraal blijft staan in het beleid en de strategieën van de EU ter bevordering van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, zowel buiten als binnen de EU; betreurt dat niet alle lidstaten volledig voldoen aan Verordening (EG) nr. 1236/2005 van de Raad en dat enkele in industrielanden gevestigde ondernemingen mogelijk op illegale wijze politie- en veiligheidsapparatuur aan derde landen hebben verkocht die voor foltering kan worden gebruikt;

7. verzoekt de Commissie en de EDEO verslagen over foltering door overheidsinstanties in derde landen zeer serieus te nemen, het onderwerp van foltering en mishandeling systematisch in alle dialogen met deze landen aan de orde te stellen en zich in te zetten voor transparante onderzoeken naar dergelijke gevallen; benadrukt dat de eerbiediging van de mensenrechten een van de hoekstenen vormt van de inspanningen van de EU op het gebied van ontwikkelingshulp;
8. wijst erop dat, overeenkomstig het Verdrag tegen foltering, de term foltering betrekking heeft op iedere handeling "waardoor opzettelijk hevige pijn of hevig leed, lichamelijk dan wel geestelijk, wordt toegebracht aan een persoon" voor de in het verdrag uiteengezette doeleinden, "door of op instigatie van dan wel met de instemming of gedogen van een overheidsfunctionaris of andere persoon die in een officiële hoedanigheid handelt"; benadrukt evenwel dat het gebruik van de term "foltering", en derhalve het absolute verbod op en de vervolging en bestraffing van deze praktijk, niet moet worden uitgesloten wanneer dergelijke handelingen worden verricht door irreguliere strijdkrachten, of tribale, religieuze of rebellengroeperingen;
9. wijst erop dat vrouwen en kinderen, met name meisjes, het kwetsbaarst zijn voor praktijken van foltering en mishandeling; benadrukt in dit verband het belang van een genderbewuste interpretatie van marteling en de noodzaak om bijzondere aandacht te besteden aan kwesties als verkrachting in gevangenissen, geweld tegen zwangere vrouwen en het ontzeggen van reproductieve rechten;
10. herinnert aan het belang en het specifieke karakter van de mensenrechtendialoog als onderdeel van de politieke dialoog uit hoofde van artikel 8 van de partnerschapsovereenkomst van Cotonou; brengt tevens in herinnering dat iedere dialoog over mensenrechten met derde landen een krachtige antifolteringscomponent moet bevatten;
11. verzoekt de Commissie en de EDEO om steun te verlenen aan alle regionale mechanismen om foltering te voorkomen, zoals het Comité inzake de voorkoming van folteringen in Afrika, en ondersteunt eveneens de rol van de speciale rapporteur van de Afrikaanse Unie inzake gevangenissen en detentieomstandigheden en de rapporteur inzake personen wier vrijheid is ontnomen op het Amerikaanse continent;
12. verzoekt de Commissie en de EDEO om in het kader van hun politieke dialoog met derde landen, waaronder ASC-landen, deze landen aan te moedigen om het Facultatief Protocol tegen foltering te ratificeren en om nationale preventiemechanismen in te voeren;
13. dringt er bij de Raad, de EDEO en de Commissie op aan doeltreffendere maatregelen te nemen om te waarborgen dat het Europees Parlement en het maatschappelijk middenveld op zijn minst worden betrokken bij de evaluatie van de EU-richtlijnen inzake foltering;
14. verzoekt de Raad en de Commissie hun partnerlanden aan te moedigen om een op slachtoffers gerichte aanpak te volgen bij de bestrijding van foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling, door zich in het bijzonder op de behoeften van slachtoffers te richten in het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid; benadrukt dat voorwaardelijke steunverlening een effectief middel is om het probleem aan te pakken, maar dat door middel van dialogen op hoog niveau en onderhandelingen, betrokkenheid

van het maatschappelijk middenveld, een versterking van nationale capaciteiten en een nadruk op prikkels, betere resultaten kunnen worden geboekt.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	21.1.2014
Uitslag eindstemming	+: 24 -: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Iva Zanicchi
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Philippe Boulland, Emer Costello, Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda